

بسم الله الرحمن الرحيم

تذکرات مهم در نگارش مقالات علمی

۱. مقاله‌های ارسالی به همایش لازم است در چهارچوب محورهای اعلام شده باشد.
۲. صحت مطالب مقاله بر عهده نویسنده است.
۳. همایش در پذیرش یا ردّ مقالات و ویرایش آنها آزاد است.
۴. حجم مقاله حداقل ۱۰ و حداکثر ۲۵ صفحه سیصد کلمه‌ای در ورد باشد. (۷۵۰۰ کلمه)
۵. مقاله ارسالی نباید به نشریه یا همایش دیگری فرستاده شده باشد؛ اعم از اینکه در حال بررسی یا در نوبت چاپ باشد.
۶. اگر مقاله برگرفته از پایان‌نامه و رساله دکتری باشد، باید همراه با مشخصات و تایید استاد راهنما و قید «مستخرج از پایان‌نامه / رساله» فرستاده شود.
۷. برای ارسال مقاله، نویسنده بعد از ثبت نام در سایت مجله حدیث و اندیشه، باید سه فایل را برای مجله ارسال کند:

- (۱) فایل متن اصلی مقاله بدون نام و مشخصات نویسنده.
- (۲) فایل نتیجه سامانه مشابه‌یاب سمیم نور.
- (۳) متن تعهد اصالت مقاله را از بخش اطلاعات نشریه < [اصول اخلاقی نشریه](#) دریافت نماید و پس از تاریخ و امضا در قالب «تعهد نامه» در سامانه بارگذاری نماید.

شیوه نامه نگارش مقاله

عناوین مقاله عبارتند از:

عنوان - چکیده - کلیدواژه - مقدمه - متن اصلی - نتیجه‌گیری - فهرست منابع - چکیده انگلیسی و عربی (در صورت پذیرش مقاله)

عنوان

در عنوان مقاله پژوهشی به این نکات توجه شود:

۱. عنوان، گویا و به دور از ابهام و زوائد باشد.
۲. عنوان، متمرکز بر یک **مساله** یا یک **موضوع** باشد و از ادغام و عطف دو **موضوع** یا دو **مساله** اجتناب شود. البته تعدد قیود محدود کننده یا جهات بررسی متعدد در عنوان بلااشکال است.
۳. پیشنهاد می شود در صورت امکان، عنوان بر اساس الگوی سه جزئی (**جهت بررسی**، **هسته مرکزی پژوهش**، **قلمرو یا قیود محدود کننده**) تنظیم شود:

مثال ۱. **اولویت شناسی رسالت قرآنی پیامبر (ص)** بر پایه تحلیل آماری روایات.

مثال ۲. **روش شناسی تفسیر قرآن با قرآن بر اساس تحلیل تفسیر المیزان و اضواء البیان.**

چکیده

چکیده، عصاره مقاله و آمیزه ای از طرح موضوع، مطالب شاخص مقاله و نتایج و نو یافته های پژوهش است.

چکیده متنی یکپارچه و بدون پاراگراف بندی است که در آخرین مراحل پژوهش و از زبان سوم شخص مفرد در ۱۵۰ تا ۲۰۰ کلمه نوشته می شود.

قلمزنی جذاب در نگارش چکیده اهمیت دارد. چکیده شامل **بیان مساله**، **یک پرسش مشخص بر اساس بیان مساله**، **روش و دستاوردهای مقاله** است.

کلیدواژه

کلید واژه ها شامل حداکثر ۵ واژه از مهم ترین واژگان مرتبط با محتوای مقاله هستند که باید در انتهای چکیده قرار گیرند.

مقدمه

در مقدمه، **تبیین مسأله تحقیق** و **پیشینه پژوهش** و وجه نوآوری آن، **اهداف و ضرورت پژوهش**، **روش و ساختار** پژوهش بیان شود.

متن اصلی

در بدنه مقاله، رعایت همه نکات علمی و پژوهشی که در تدوین متون علمی به کار می‌رود، ضروری است. از جمله: کفایت داده‌ها و اطلاعات، تحلیل داده‌ها، ارجاع به منابع معتبر، تکیه بر پژوهش‌های پیشین، ساختار مناسب و منطقی و شماره‌گذاری عناوین به کاررفته در بدنه از مهمترین نکات هستند.

نتیجه‌گیری

در بخش نتیجه دستاوردها، نو یافته‌های پژوهش، به صورت شماره‌گذاری شده بیان شود.

فهرست منابع

در فهرست منابع، تمامی منابعی که در متن مقاله به آنها ارجاع داده شده، به شرح مذکور در «شیوه تنظیم فهرست منابع» آورده می‌شود. منابع قابل استناد به ترتیب اولویت عبارتند از: کتاب‌های اصیل اسلامی، کتاب‌های مرجع در زمینه پژوهش مورد نظر، مقالات دایرة المعارف‌ها، مقالات علمی پژوهشی و کنفرانس‌های معتبر علمی، رساله‌های دکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد، سایت‌های معتبر و ...

ارجاع و استناد

کلیه ارجاع‌ها و استنادها باید درون‌متنی باشند؛ یعنی در پایان جمله، قبل از نقطه پایان، ارجاع آن داخل پرانتز آورده می‌شود. توضیحاتی که به نظر نویسنده جزو متن اصلی نیست، (مانند: معادل انگلیسی، درباره شخص، کتاب یا مکتب، عبارت عربی، و ...) تماماً به پی‌نوشت منتقل می‌شوند.

درج ارجاعات مربوط به منابع در متن به صورت (نام خانوادگی مولف، سال نشر: جلد/صفحه کتاب) آورده می‌شود. مثال: (مطهری، ۱۳۷۷: ۱/ ۴۰).

در صورت وجود تشابه اسمی و تشابه سال نشر، نام مولف نیز آورده می‌شود. مثال: (سبحانی، جعفر، ۱۳۷۰: ۵۶)...

(سبحانی، محمدتقی، ۱۳۷۰: ۸۰).

در صورتی که به چند کتاب از یک مولف ارجاع داده شود که سال انتشار آنها نیز یکی باشد، در کتابنامه برای هریک از منابع مربوط به آن مولف، حرفی اختصاص داده می‌شود که در ارجاعات از آن استفاده شود. مثال: (مفید، الف ۱۴۱۳: ۲/ ۲۴۷).

اگر کتابی بیش از یک مولف داشته باشد، در متن تنها به نام اولین نویسنده آن ارجاع داده می‌شود.

در صورتی که نام مولف در متن آمده باشد، سال انتشار داخل پرانتز بلافاصله بعد از آن می‌آید و تنها به شماره صفحه ارجاع داده می‌شود. مثال: پسندیده (۱۳۹۲) معتقد است «امر و نهی خداوند، راهی برای شناخت صلاح و فساد انسان است» (۱۱۱).

چنانچه برای یک متن ارجاعات متعدد وجود داشته باشد، فاصله بین ارجاعات نقطه ویرگول (;) گذاشته می‌شود. مثال: (سبحانی، ۱۳۷۰: ۴۹؛ فقهی زاده، ۱۳۹۰: ۴۳).

هرگاه بین دو ارجاع، ارجاع دیگری وجود نداشته باشد و با قبلی هیچ تفاوتی نداشته باشد با کلمه (همان) از آن یاد می‌شود. ولی اگر شماره صفحه یا جلد متفاوت باشد، این تفاوت باید مشخص شود. مثال: (همان: ۱۴).

ارجاع به آیات قرآن به صورت (سوره: آیه) نوشته می‌شود. مثال: (مومنون: ۸).

برای ارجاع به کتاب‌های لغت، به جای شماره صفحه، عنوان مدخل یا واژه نوشته می‌شود: مثال: (انوری، ۱۳۸۱: درنا).

نقل قول

در نقل قول مستقیم، هیچگونه تغییری در متن اصلی صورت نمی‌گیرد و حتی علایم نگارشی و نقطه‌گذاری نیز تغییر نمی‌کنند. نقل قول مستقیم اگر جمله‌ای کوتاه باشد یا یک بیت شعر یا یک روایت یا آیه کمتر از یک سطر باشد، در گیومه آورده می‌شود. ولی اگر بیش از یک سطر باشد، نقل قول فارسی با فونت سایز ۱۲ با حروف برجسته (Bold) با ۲/۵ سانتی متر تو رفتگی نوشته می‌شود و نقل قول عربی با فونت B badr سایز ۱۴ با حروف برجسته: مثال:

يَا هِشَامُ لَا تَزَالُ مُؤَيِّدًا بِرُوحِ الْقُدُسِ مَا نَصَرَ تَابِلِسَانِكَ؛

تازمانی که ما را بازبانت یاری کنی، مؤید به روح القدس خواهی بود (مفید، ۱۴۱۳: ۴۹).

شیوه تنظیم فهرست منابع

الف) کتاب

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. (سال انتشار). نام کتاب (به صورت ایتالیک)، نام و نام خانوادگی محقق، مصحح یا مترجم (در صورت وجود)؛ محل نشر: ناشر، نوبت چاپ.

مثال: طبری، ابن جریر. (۱۳۸۷ق). تاریخ الرسل و الملوك (تاریخ طبری)، تحقیق: محمد ابوالفضل ابراهیم، بیروت: دارالمعارف، چاپ دوم؛

ب) مقاله

نام خانوادگی، نام. (سال انتشار). «عنوان مقاله»، نام نشریه ادواری یا کتاب یا دانشنامه یا دایرة المعارف، نام مترجم (در صورت وجود)، شماره دوره یا سال یا جلد، صفحه ابتدا-انتهای.

مثال: مقصودی، حمیدرضا. (۱۳۸۹ش). «حجیت اخبار آحاد در اعتقادات»، علوم حدیث، ش ۵۸، صص ۱۲-۲۴.
پاکتچی، احمد. (۱۳۶۷). «تحریف»، دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ج ۱۴، صص ۶۱۰-۶۲۴.

ج) پایان نامه

نام خانوادگی، نام. (سال دفاع از پایان نامه). عنوان پایان نامه، مقطع دفاع، نام دانشگاه، نام شهر.
مثال: علین، حمید. (۱۳۸۵ش). تربیت سیاسی از دیدگاه امام علی علیه السلام، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شاهد، تهران.

د) مقالات ارائه شده در کنفرانس های معتبر

نام خانوادگی، نام. (سال برگزاری کنفرانس). «عنوان مقاله»، چندمین کنفرانس یا همایش، شهر و کشور محل برگزاری کنفرانس.
مثال: طباطبایی، فرزانه. (۱۳۸۵ش). تربیت از دیدگاه امام سجاد علیه السلام با تأکید بر ادعیه صحیفه سجادیه، دومین جشنواره صحیفه سجادیه دانشگاهیان کشور، تهران، ایران.

ه) وب سایت

نام خانوادگی، نام. [یا شخصیت حقوقی] (تاریخ انتشار مطلب). عنوان محتوا، عنوان سایت، آدرس اینترنتی (URL).
مثال: موسسه فرهنگی رواق حکمت. (۱۳۹۵). منظور از علم انساب چیست، اسلام کوئست،
<http://www.islamquest.net/fa/archive/question/fa44068>

تذکرات:

- (۱) کتب مقدس؛ مانند قرآن کریم، انجیل و تورات در ابتدای فهرست، بدون در نظر گرفتن ترتیب الفبایی و ذکر مشخصات کتابشناسی آورده می‌شوند.
- (۲) در ترتیب الفبایی فهرست منابع، از القاب نویسندگان به جز موارد مشهور صرف‌نظر می‌شود (مثلاً: آیت الله، حجة الاسلام، دکتر، ...).
- (۳) اگر از یک نویسنده چند اثر استفاده شده باشد، نام و نام خانوادگی نویسنده در منبع اول به صورت کامل می‌آید و در منابع بعدی به جای آن، از سه خط تیره ممتد استفاده می‌شود.

مثال:

- سبحانی، جعفر. (۱۳۷۰ش). فروغ ابدیت، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ ششم؛
_____. (۱۳۹۰ش). مقدمه ای بر شناخت نهج البلاغه: گفته ها و ناگفته ها، تهران: جمهوری، چاپ اول.
- (۴) اگر سال انتشار چند اثر از یک نویسنده مشابه باشد، برای هر یک از منابع حرفی اختصاص داده می‌شود تا در ارجاع از آن استفاده شود.

مثال:

- مفید، شیخ محمد بن نعمان (الف). (۱۴۱۳ق). الاختصاص، قم: المؤتمر العالمي لالفية الشيخ المفيد.
_____. (ب). (۱۴۱۳ق). الارشاد في معرفة حجج الله على العباد، قم: کنگره شیخ مفید.
- (۵) لازم است مشخص شود سال انتشار، شمسی، قمری، یا میلادی است. برای این منظور از حروف اختصاری زیر استفاده می‌شود: ش: شمسی. ق: قمری. م: میلادی (مثالهای بالا).
 - (۶) منبعی که سال انتشار آن مشخص نباشد، به جای سال انتشار آن نوشته می‌شود «بی‌تا». در ارجاع درون متن نیز از همین کلمه استفاده می‌شود.
 - (۷) اگر محل انتشار نیز نامعلوم باشد، نوشته می‌شود «بی‌جا».

مثال:

- کنجی، محمد بن یوسف. (بی‌تا). کفاية الطالب في مناقب علي بن ابي طالب، تحقيق: محمد هادي اميني، بی‌جا.
- (۸) اگر یک کتاب بیش از یک مؤلف داشته باشد، تنها نام نویسنده اول می‌آید و به جای نام دیگر نویسندگان نوشته می‌شود «و دیگران».

مثال:

عبدالمقصود، عبدالفتاح. (۱۳۵۱ش). امام علی بن ابی طالب تاریخ تحلیلی نیم قرن اول اسلام، ترجمه: سید محمود طالقانی و دیگران، تهران: شرکت سهامی انتشار؛

۹) نام گردآورنده، محقق و مترجم پس از نام کتاب به صورت «نام نام خانوادگی»، پس از «دو نقطه» (:) می آید (مثال بالا).

۱۰) در انتهای مشخصات هر مرجع در کتابنامه، نقطه ویرگول (:) می آید و در انتهای آخرین مرجع، نقطه قرار داده می شود.

۱۱) ارجاع به نرم افزارها قابل استناد و معتبر نیست.

ویرایش فنی متون فارسی

۱. مقاله باید با نرم افزار word حروفچینی شود.
۲. حاشیه سمت راست و بالا ۳/۵ سانتی متر و سمت چپ ۲/۵ سانتی متر و فاصله بین خطوط ۱/۵ و پانوش ۱ سانتی متر باشد.
۳. برای حروفچینی متون فارسی از فونت B mitra با اندازه قلم ۱۴ و برای متون عربی از فونت B badr با اندازه قلم ۱۴ و برای متون انگلیسی از فونت Times New Roman با اندازه قلم ۱۲ استفاده شود. برای درود به اشخاص مقدس از فونت alaem با اندازه قلم ۱۴ استفاده می شود.
۴. عناوین اصلی و فرعی بدنه مقاله (از مقدمه تا نتیجه) شماره گذاری شود:

مثال:

۱- مقدمه

۲- روشهای منقبت نگاری

۲-۱- شکل نگارش

۲-۱-۱- مجموعه نگاری ها

۱. شماره صفحه لازم است در پایین صفحات قسمت وسط درج شود.
۲. نام کتاب و مجله به صورت ایتالیک (*I*) نوشته می شود و نام مقاله داخل گیومه قرار می گیرد.

۳. نشانه‌های ویرایشی «،»، «:»، «؟»، «!»، «.» و «:» به واژه پیش از خود می‌چسبند و از واژه پس از خود یک فاصله (Space) دارند.

۴. عبارت داخل گیومه، پرانتز و قلاب باید به آن‌ها بچسبد و عبارت بیرونی باید با آن‌ها یک فاصله داشته باشد.

۵. در ارجاع‌ها، نقطه پایان جمله پس از پرانتز بسته ارجاع می‌آید.

مثال: امر و نهی خداوند، در حقیقت راهی برای شناخت صلاح و فساد انسان است (پسندیده، ۱۳۹۲: ۱۱۱).

۱. برای کلمات مختوم به «ه» غیرملفوظ، در حالت مضاف، از نشانه (ه) استفاده می‌شود؛ مانند: خانه من، نامه او.

۲. «می» باید از فعل‌هایی که در ابتدای آن‌ها به کار رفته است با نیم‌فاصله جدا شود؛ مانند: می‌رود.

۳. نشانه جمع (ها) در کلمات فارسی باید با یک نیم‌فاصله بعد از کلمه آورده شود؛ مانند: کتاب‌ها.

۴. در عبارت‌های عربی، همزه قطع باید حتماً نوشته شود؛ مانند: أحمد، إلی، أناس، أب و... .

۵. هر عنوان اصلی bold شده و از آخرین خط پاراگراف پیشین یک سطر فاصله دارد.